

смыслов своего развития. Поэтому в сфере медицины активно развивается такое направление как нарративная медицина. Утверждается, что врач должен обязательно проникнуться историей пациента, выслушать его, узнать его беспокойства и переживания, эмоциональное настроение, быть чутким и внимательным к больному. В книге «Психоанализ и нарративная медицина» Питера Рудницки дается богатое разнообразие повествований о многогранности и сложности областей нарративной медицины. Ранее, до появления мощной функционально-диагностической базы, врач был вынужден углубляться в образ жизни пациента и его модель поведения, моральное состояние, так как это было необходимо для постановки диагноза. Сейчас в этом нет прямой необходимости. Все чаще пациента лечит система здравоохранения, а не врач. Но в последнее время возрождается интерес к описанию болезней, их генеза и состояния пациента в целом. Это так же связано с возрастанием процента хронических заболеваний, которые являются прямым отражением образа жизни человека. Нарративная медицина как прогрессивное направление опять поднимает вопрос о психоанализе, как гуманистической практики, которая позволит оптимизировать процессы лечения и восстановления физического и психологического состояния человека. Согласно канонам психоанализа, пациент воспринимается как личность, а путь к решению его проблемы лежит через поиск бессознательной причины в глубине его сознания. Психоанализ позволяет выявить истинную причину состояния пациента и радикально устранить её, а не безрезультатно подавлять симптоматику. Несмотря на свою дороговизну и длительность лечения, психоанализ становится все более популярным так как устраняет проблему раз и навсегда, помогает человеку переосмыслить свою жизнь, понять ее и гармонизировать, избавиться от тревог, фобий, бессонниц, зависимостей, депрессий, психосоматических нарушений, причины которых так же в подсознании. Выводы: уход от дегуманизации в медицине позволяет пациентам чувствовать контакт с врачом, ощущать себя личностью, а не субъектом с набором симптомов. Такое лечение будет иметь более благоприятный исход, с меньшей вероятностью рецидива болезни, так как устраняется ее причина – проблема на бессознательном уровне.

ПОНЯТТЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я: ТЕОРЕТИЧНІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ

Мартиненко О.В.

Науковий керівник: доц., к. філос. н. Сепетий Д.П.

Запорізький державний медичний університет

Кафедра суспільних дисциплін

Сучасна психіатрія є однією з галузей медицини. В міжнародній класифікації хвороб є розділ присвячений психічним захворюванням. Та чи можна особливості психічної поведінки людини називати медичним терміном "хвороба"? Варто звернути увагу на міркування американського професора психіатрії, члена Американської психіатричної асоціації Томаса Саса, який критикував стандартні підходи до поняття психічної хвороби, акцентуючи увагу на тому, що хворобою, з медичної точки зору, можна називати лише стан, за якого мають місце біологічні (а саме морфологічні) відхилення, а не просто наявність у людини певних форм аномальної поведінки, причинами яких, на його думку, є соціально-психологічні проблеми. У книзі "Міф психічної хвороби", виданій 1961 р., та книзі "Фабрика безумства" (1970 р.) Сас розглядав систему примусового психіатричного лікування XIX-XX століття як по суті псевдомедичну репресивну інституцію, яка виконувала функцію ізоляції від суспільства людей, поведінка яких не відповідала ustalеним нормам культури. Подібний погляд обґрунтовував також і відомий французький філософ Мішель Фуко у класичній праці, виданій у тому ж 1961 р. Добре відомо також, як репресивна психіатрія застосовувалася у Радянському союзі проти дисидентів. З огляду на це, потребує дослідження питання про зміни, які відбулися у психіатрії з 1960-х років на шляху до її гуманізації, відходу від репресивних практик і впровадження більш обґрунтованих науково-медичних стандартів, а також про усе ще існуючі практики зловживання поняттям психічної хвороби. Значний інтерес представляють також міркування Саса про медичний статус психоаналізу та психотерапії і про потребу чіткого розмежування понять психічної допомоги-зцілення та медично-психіатричного лікування.